

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
Факультет суспільних і прикладних наук

ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З «РИСУНКУ»
для абітурієнтів
галузі знань: 02 «Культура і мистецтво»
спеціальності: 022 «Дизайн»

м. Івано-Франківськ
2022 р.

Програма творчого конкурсу з «Рисунку» для абітурієнтів спеціальності 022 «Дизайн». – Івано-Франківськ, 2022. – 14 с.

Укладачі: к. мист-ва, доц. Гілязова Н.М.
ст. викл. Гребенюк І.В.

Програма обговорена та рекомендована до затвердження на засіданні кафедри дизайну
Протокол № 8 від «31» березня 2022 р.

Ухвалено на засіданні Вченої ради ЗВО «Університет
Короля Данила»
Протокол № 09 від «28» квітня 2022 р.

© ЗВО «Університет Короля
Данила», 2022 р.
© Гілязова Н.М., 2022 р.
© Гребенюк І.В., 2022 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Програма творчого конкурсу з «Рисунку».....	6
Послідовність роботи над рисунком.....	10
Рекомендована література	14

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підготовка висококваліфікованого фахівця дизайну не можлива без ґрунтовного оволодіння рисунком, який є основою та одним з найважливіших навчальних предметів серед дисциплін професійного циклу.

Рисунок, як навчальна дисципліна, має необмежені можливості для творчого розвитку, формування їх естетичного смаку і художніх потреб. Водночас, рисунок – це самостійний вид мистецтва з давніми традиціями та багатовіковою історією.

Основне завдання курсу полягає в практичному оволодінні рисунком, як графічною мовою образотворчого мистецтва. Для цього пропонується програма рисунку вступних іспитів, програма складена на основі навчального плану спеціальності 022 «Дизайн» освітнього ступеня бакалавра. Програмі запропоновано завдання: «натюрморт». Мета програми рисунку полягає у розвитку загальної художньої культури, формуванні вмінь аналізувати і зображувати об'ємні форми на площині, виробленні практичних навичок рисунку з натури та за уявою.

У навчанні студента дизайнера художня дисципліна рисунок є однією з основних дисциплін. Творча робота дизайнера немислима без навичок малювання: він повинен уміти ґрамотно, швидко виконувати рисунки, ескізи і начерки з натури.

Рисунок, як засіб графічної передачі видимого об'єкта або предмета, позбавлений вивчення реальних форм, неминуче зорво розпадається.

Тільки в довгій і наполегливій роботі по вивченню природи студент дизайнер придбає справжні практичні знання і вміння володіти на практиці методами і прийомами графічного зображення своїх творчих ідей.

Програма базується на достатньому рівні підготовки абітурієнтів до закладу вищої освіти.

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З «РИСУНКУ»

Завдання. Виконати з натури рисунок натюрмору на драпірованому фоні. Рисунок виконується олівцем на аркуші формату А3.

Матеріали та інструменти: папір (формат А-3), графітні олівці, гумка.

Вступник повинен:

Виконати малюнок згідно з вимогами композиції та перспективи.

Правильно передати пропорції моделей постановки (конструктивна побудова).

Виявити форму моделей постановки засобами передачі світло-тіньових відношень штрихування.

Термін виконання рисунку – 4 академічні години.

Критерії оцінювання:

Рисунок натюрморту оцінюється з урахування основних критеріїв:

- композиція постановки натюрморту на форматі паперу;
- передача пропорції і конструктивної побудови постановки натюрморту (перспективи);
- виявлення форми засобами передачі світло-тіньових відношень.

Відповідно до умов прийому абітурієнтів встановлено наступну шкалу оцінювання творчого завдання з рисунку:

Шкала оцінювання	Вимоги до виконання роботи
100	Відсутність розуміння побудови тривимірної форми в умовному просторі листа
110	Процес змальовування: відсутні знання перспективи, пропорцій, постановки предмета на площині, рисунок ведеться вроздріб.
120	Процес змальовування природи: має представлення про перспективу, пропорції, постановку предметів на площині, але застосувати на практиці не може.
130	Процес змальовування природи, а не усвідомлене рисування: великі помилки в композиції, пропорціях, відсутнє розуміння конструкції

	предмета, побудови і перспективи.
140	Істотні помилки в композиції, пропорціях, побудові предметів, перспективі
150	Наявність двох істотних помилок по таких пунктах, як: композиція, пропорції, побудова предметів, виявлення форми предметів тоном, передача простору.
160	Наявність однієї істотної помилки по таких пунктах, як: композиція, пропорції, побудова предметів, виявлення форми предметів тоном, передача простору.
170	Немає уміння підкорити деталь великій формі: допускаються незначні помилки і неточності по всіх пунктах.
180	Допускається деяка незавершеність і незначні помилки та неточності по всіх пунктах.

190	Допускається деяка незавершеність рисунка при виконанні всіх пунктів.
200	Абітурієнтом виконані всі пункти вимог до академічного рисунку

ПОСЛІДОВНІСТЬ РОБОТИ НАД РИСУНКОМ

Процес роботи над рисунком – це складний комплекс розумових і практичних дій людини. На відміну від фотографічного способу отримання зображення малюнок виконується поступово. Зорове сприйняття натури, як правило, є цілісним, тобто ми сприймаємо всі якості предмета (колір, фактуру, форму, пропорції, матеріал) як єдине ціле. Виникає питання, яким чином поєднати цілісне бачення натури з послідовністю її відтворення. Природно, що всі якості предмета одночасно не можливо відобразити. Тому вибирається поетапний шлях вирішення комплексу завдань – від розміщення предметів на площині аркуша до виявлення їх характеристики тоном з урахуванням освітлення і середовища.

У будові важливо дотримання послідовності процесу роботи від початкової стадії малюнка до її завершення через проміжні етапи, кожний з яких дає студенту можливість свідомо будувати малюнок на кожній його стадії.

Основні етапи роботи над рисунком:

1. Композиційне розміщення зображення на площині аркуша.
2. Конструктивні рішення форми предметів з урахуванням їх просторового положення.
3. Світлотіньові рішення великої форми і встановлення основних тональних відношень.

4. Детальне опрацювання форми тоном.

5. Узагальнюючий етап роботи над завершенням малюнка.

1 етап – в основу першого етапу має бути покладений найбільш вдалий заздалегідь виконаний ескіз. Керуючись ескізом, спочатку знаходять загальний обрис натурної постановки. Визначивши місце майбутнього зображення на аркуші паперу, переходять до пошуку місця для кожного предмета і встановлення основних пропорційних відношень між ними. Перший етап рекомендується вести легкими лініями.

2 етап – конструктивна побудова окремих предметів, з одночасним уточненням пропорцій і характеру форм. Особлива увага повинна бути приділена положенню кожного предмета в просторі з урахуванням перспективного скорочення поверхонь, що утворюють об'єм. З цією метою необхідно виконати «наскрізну» прорисовку основ предметів, що дозволить правильно визначити положення на горизонтальній площині одного предмета відносно іншого і тим самим розподілити їх за планами в глибину.

Після побудови великих форм переходять до роботи над більш дрібними деталями з урахуванням їх взаємозв'язку з основною формою.

3 етап – виявлення великої форми за допомогою світлотіні, встановлення основних тональних відношень як між предметами так і фоном. Визначивши на рисунку межі світлотіньових градацій, потрібно легким тоном прокласти власні тіні на всіх

предметах. Прокладання тіні треба починати з самого темного об'єкта, що дає можливість правильно визначити силу тону власних тіней на інших предметах. Щоб додати стійкість предметам на площині і визначити саму площину, услід за прокладкою власних тіней слід прокласти падаючі тіні. Прокладка власних тіней дає змогу вести порівняння великих об'ємів рисунку з натурою і тим самим дозволяє уточнити пропорції.

Після уточнення і, якщо необхідно, виправлення допущених помилок у пропорціях потрібно прокласти напівтемряву і посилити за тоном власні й падаючі тіні. Основні світлотіньові прокладки треба вирішувати не до білого паперу, а до фону, тому робота над фоном має йти одночасно з виявленням об'єму.

Цьому етапу роботи над рисунком повинна бути приділена найбільша увага. Адже від того, наскільки правильна велика форма, наскільки правильно знайдені основні відношення, залежить подальше детальне опрацювання всієї постановки.

4 етап – ретельне опрацювання форми предмета з виявленням світлотіньових відтінків, матеріальних якостей всіх елементів. Проробляючи окремі предмети або деталі, не треба доводити їх до повної завершеності відразу, треба весь час вести порівняння їх як між собою так і з натурою, стежачи за тональними відношеннями. Іншими словами, рисувальник не повинен забувати про малювання від цілого до частин і від частин до цілого.

5 етап – встановлення цілісності зображення: узагальнення другорядних деталей і предметів на задньому плані конкретизація предметів переднього плану.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Аккізов К. Вчимося малювати. Харків, 2010. 126 с.

Кеніг П. Графічний рисунок для дизайнерів. Харків, 2014. 192 с.: іл.

Кириченко М.А., Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти. Київ, 2002. 188 с.

Лукань В. Малюнок: Збірник програм з дисципліни образотворчого циклу. Київ, 1992. 42 с.